

Update externe verslaggeving

20 januari 2025

Drs. Gert-Jan Jordaan RA

	Ingangsdatum
RJ-Uiting 2024-1: EU-Taxonomieverordening en EU-SFDR: op te nemen informatie in het bestuursverslag	
RJ-Uiting 2024-2: Aanpassingen in Richtlijn 610 'Pensioenfondsen' naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen	2024
RJ-Uiting 2024-3: Alinea's inzake Pijler 2-winstbelastingen	2023
RJ-Uiting 2024-4: Verhoging grensbedragen jaarrekeningenrecht	2024
RJ-Uiting 2024-5: Vitaliteitsregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding	2025
RJ-Uiting 2024-6: Aanpassingen in Richtlijn 271 'Personeelsbeloningen' naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen	2025
RJ-Uiting 2024-7: Gevolgen van de Wet toekomst pensioenen voor de Handreiking voor de toepassing van IAS 19R in de Nederlandse pensioensituatie	nvt

RJ-Uiting 2024-8: Het bestuursverslag van fondsenwervende organisaties	2025
RJ-Uiting 2024-9: Verduidelijking van de reikwijdte van Richtlijnen en andere regelgeving voor organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties	2025
RJ-Uiting 2024-10: De verwerking van baten door organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties	2025
RJ-Uiting 2024-11: Ontwerp-Richtlijn RJ 214 'Financiële vaste activa'	2025
RJ-Uiting 2024-12: Vervanging 'Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen'	2025
RJ-Uiting 2024-13: Voorstellen tot aanpassing van Richtlijnen naar aanleiding van ontvangen commentaren op RJ-bundel en RJK-bundel (jaareditie 2024)	2025
Uiting 2024-14 tm 2024-16.....	Landenrapportage, Beleidswaarde, Pensioenfondsen

RJ-Uiting 2024-17: Definitief gewijzigde alinea's inzake vitaliteitsregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding	2025
RJ-Uiting 2024-18: Definitieve aanpassingen in Richtlijn 271 'Personeelsbeloningen' naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen	2025
RJ-Uiting 2024-19: Definitief gewijzigde alinea's inzake organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties	2025
RJ-Uiting 2024-20: Stand van zaken duurzaamheidsrapportering en implementatie EU CSRD in de Nederlandse wetgeving	2025
RJ-Uiting 2024-21: Aanpassing van de Handreiking voor de toepassing van IAS 19R in de Nederlandse pensioensituatie als gevolg van de Wet toekomst pensioenen	
RJ-Uiting 2024-22: Verwerking van wijzigingen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG	2024

Voornaamste wijzigingen jaarrekening 2024

- Continuïteit
- Intercompany transacties
- Classificatie van financieel instrument in enkelvoudige jaarrekening
- Negatieve banksaldi in het kasstroomoverzicht
- Pillar 2
- Effectieve rentemethode / geamortiseerde kostprijs bij wijziging contractuele voorwaarden
- Overlopende activa en overlopende passiva (langlopend)
- Verduidelijkingen fusies en overnames

RJ uiting 2023-9

De voorgestelde wijzigingen in de RJ-bundel hebben betrekking op:

1. Verkrijgingsprijs van een deelneming bij ruiltransacties (hoofdstuk 214)
2. Houden van uitsluitend stemrechtloze aandelen (hoofdstuk 214)
3. Transacties die geen deel uitmaken van de overname (hoofdstuk 216)
4. Belang van derden bij stapsgewijze overnames (hoofdstuk 216)
5. Omgekeerde verwatering leidend tot beschikkingsmacht (hoofdstuk 216)
6. Verwerking van identificeerbare activa en passiva in de balans (hoofdstuk 216)
7. Verwerking van negatieve goodwill die geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten (hoofdstuk 216)
8. Toelichting van negatieve goodwill die geen betrekking heeft op toekomstige verliezen en lasten (hoofdstuk 216)
9. Fusies tussen stichtingen en verenigingen en overnames door stichtingen en verenigingen (hoofdstuk 216)
10. Langlopende overlopende activa en langlopende overlopende passiva (hoofdstukken 224 en 258)
11. Verwerking van initiële directe kosten in de jaarrekening van de lessor (hoofdstuk 292)
12. Kerncijfers en kengetallen gedefinieerd in wet- en regelgeving (hoofdstuk 430)
13. Wijzigingen als gevolg van wet- en regelgeving voor onderwijsinstellingen (hoofdstuk 660)
14. Redactionele wijzigingen

De voorgestelde wijzigingen in de RJK-bundel hebben betrekking op:

1. Presentatie dividend deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend (hoofdstuk B3.1)
 1. Artikel 7 lid 4 Besluit modellen jaarrekening schrijft voor dat het gedeclareerde dividend wordt verantwoord als eerste post van de financiële baten als 'uitkeringen uit niet op vermogenswaarde en dergelijke gewaardeerde deelnemingen'.
2. Fusies en overnames (hoofdstuk B3.2)
3. Langlopende overlopende activa en langlopende overlopende passiva (hoofdstuk B5.2 en B9.4)
4. Verwerking van initiële directe kosten in de jaarrekening van de lessor (hoofdstuk B11)
5. Fiscale verwerking van goodwill in de jaarrekening op basis van fiscale waarderingsgrondslagen (bijlagen D3.1 en D3.2)
 1. ...dit betekent dat als in de fiscale aangifte de goodwill ten gunste of ten laste van het eigen vermogen wordt gebracht, in de jaarrekening de goodwill ook ten gunste of ten laste van het eigen vermogen wordt gebracht.
6. Fiscale correcties in de jaarrekening op basis van fiscale waarderingsgrondslagen (bijlagen D3.1 en D3.2)

Uitgangspunt is waardering in de aangifte vennootschapsbelasting

Benadrukt wordt dat de Handreiking het uitgangspunt heeft dat een jaarrekening volgens fiscale waarderingsgrondslagen zoveel als mogelijk de verwerking in de aangifte vennootschapsbelasting volgt. Om deze reden bevat de Handreiking geen limitatieve uiteenzetting van alle mogelijke fiscale verwerkingsmethoden en behandelt de Handreiking niet de invulling van de fiscale waarderingsgrondslagen zelf.

Handreiking is om behulpzaam te zijn.

Langlopende overlopende activa en langlopende overlopende passiva

- De RJ wil verduidelijken dat overlopende activa met een overwegend langlopend karakter onder de vaste activa worden gerubriceerd. ...Verder stelt de RJ voor om in alinea 224.106 te verduidelijken dat, indien overlopende activa afzonderlijk onder de vlottende activa worden opgenomen, in de toelichting wordt aangegeven tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan een jaar. De RJ merkt aanvullend op dat als de overlopende activa worden samengevoegd met de overige vorderingen op grond van artikel 2:370 lid 2 BW de verplichting bestaat om aan te geven tot welk bedrag de resterende looptijd van (het totaal van) de overige vorderingen langer is dan een jaar.
- Langlopende overlopende passiva spiegelbeeld.

RJ-Uiting 2023-10: Definitief gewijzigde alinea's inzake geldmiddelen in het kasstroomoverzicht

Bankschulden worden over het algemeen beschouwd als financieringsactiviteiten. Indien rekening-courantposities bij banken, die op verzoek onmiddellijk opeisbaar zijn, integraal deel uitmaken van het cashmanagement van een rechtspersoon worden deze rekening-courantposities, die in de balans zijn opgenomen onder de schulden, in het kasstroomoverzicht opgenomen als een onderdeel van de geldmiddelen. Dergelijke afspraken met bankenkredietinstellingen worden veelal gekenmerkt door het feit dat het rekeningsaldo vaak schommelt tussen positief en negatief

RJ-Uiting 2024-13: Voorstellen tot aanpassing van Richtlijnen naar aanleiding van ontvangen commentaren op RJ-bundel en RJK-bundel (jaareditie 2024)

De voorgestelde wijzigingen in de RJ-bundel hebben betrekking op:

1. Bepaling van de contante wisselkoers wanneer twee valuta's onderling niet kunnen worden ingewisseld (hoofdstuk 122)
2. Omrekening in de presentatievaluta bij hyperinflatie (hoofdstuk 122)
3. Verduidelijking ten aanzien van valutaderivaten (hoofdstuk 122 en 290)
4. Toelichtingen inzake opbrengsten uit onderhanden projecten (hoofdstuk 221)
5. Verduidelijking van enkele voorbeelden van niet in de balans opgenomen verplichtingen (hoofdstuk 252)
6. Rubricering en toelichting bij langlopende leningsovereenkomsten met leningsvoorwaarden (hoofdstuk 254)
7. Het verwijderen van verwijzingen naar bijdragen levensloopregelingen (hoofdstuk 271)
8. Toelichting inzake het liquiditeitsrisico (hoofdstuk 290)
9. Toelichting van de reële waarde van financiële activa en verplichtingen (hoofdstuk 290)
10. Verduidelijkingen ten aanzien van leasing (hoofdstuk 292)
11. Redactionele wijzigingen

- 3. Verduidelijking ten aanzien van valutaderivaten De RJ stelt voor om aan alinea 122.113 een verduidelijking toe te voegen dat valutaderivaten niet als monetaire post gezien worden. Als gevolg van de verduidelijking stelt de RJ tevens voor om het voorbeeld zoals vermeld in 290.637 aan te passen.
- 4. De RJ stelt voor om in alinea 221.414: – de toelichting inzake de aard van de belangrijke prestatieverplichtingen toe te voegen; – te verduidelijken dat de toelichtingen per belangrijke prestatieverplichting moeten worden opgenomen; en – te verduidelijken dat middelgrote rechtspersonen die op grond van artikel 2:397 lid 3 BW posten in de winst-en-verliesrekening samentrekken tot de post ‘bruto-bedrijfsresultaat’ vrijgesteld zijn van het toelichten van de opbrengsten uit onderhanden projecten die in de periode in de winst-en-verliesrekening zijn verantwoord.

RJ uiting 2023-4

Voor wie is deze RJ-Uiting relevant

Deze RJ-Uiting is relevant voor rechtspersonen die:

- 1) uitgegeven aandelen of opgenomen leningen in de enkelvoudige jaarrekening op basis van de juridische vorm classificeren als eigen of vreemd vermogen, waarbij de juridische vorm afwijkt van de economische realiteit.
- 2) uitgegeven aandelen of opgenomen leningen op basis van de economische realiteit classificeren als eigen of vreemd vermogen, waarbij sprake is van winstafhankelijke betalingen.

RJ uiting 2023-4

De RJ stelt voor om:

- te verduidelijken dat indien een financieel instrument op basis van de juridische vorm in de enkelvoudige jaarrekening als eigen vermogen wordt geclassificeerd, terwijl het instrument op basis van de economische realiteit als vreemd vermogen geclassificeerd zou worden, **het totaalbedrag van dat instrument (of instrumenten) als een afzonderlijke post in het eigen vermogen wordt gepresenteerd.**
- enkele **voorbeelden** toe te voegen en te verduidelijken **onder welke contractuele omstandigheden** sprake is van eigen vermogen of van vreemd vermogen. Dit is van toepassing op de classificatie in de geconsolideerde jaarrekening en in de enkelvoudige jaarrekening wanneer gekozen wordt om de classificatie in de enkelvoudige jaarrekening te bepalen op basis van de economische realiteit; en
- te verduidelijken wat winstafhankelijke financiële instrumenten zijn en onder welke voorwaarden en bij welk type financiële instrumenten de keuze wordt geboden voor classificatie als eigen vermogen of als vreemd vermogen.

RJ-Uiting 2023-4 is in de vergadering van de Raad voor de Jaarverslaggeving van 17 mei 2023 ongewijzigd definitief vastgesteld.

Bijlage bij hoofdstuk 240 Eigen vermogen

240 Bijlage: Voorbeeld voor de presentatie binnen het eigen vermogen van financiële instrumenten met de economische realiteit van vreemd vermogen indien de classificatie wordt gebaseerd op de juridische vorm van het financiële instrument (zie alinea 207)

Feitenpatroon

BV A heeft een geplaatst kapitaal van € 800.000 onderverdeeld in 8.000 gewone aandelen met een nominale waarde van € 100. en ingehouden winsten van € 2.000.000.

BV A heeft aan een aandeelhouder toegezegd diens 200 aandelen in de rechtspersoon in te kopen voor € 500 per aandeel, indien deze aandeelhouder daartoe verzoekt drie jaar na deze toezegging. Dit betreft feitelijk een geschreven putoptie met een uitoefenprijs van € 500 per aandeel. De rentevoet voor een vergelijkbare verplichting bedraagt 3,57%. Deze toezegging sluit aan op voorbeeld L in alinea 805 van hoofdstuk 290 Financiële instrumenten waarbij op grond van de economische realiteit de verplichting tot het betalen van liquide middelen als financiële verplichting onder het vreemd vermogen wordt opgenomen.

Daarnaast heeft BV A 200 preferente aandelen met een nominale waarde van € 1.000 en een vast dividend uitgegeven voor € 200.000 waarbij is overeengekomen dat deze preferente aandelen door de rechtspersoon na 5 jaar zullen worden ingekocht voor € 200.000. Deze overeenkomst tot toekomstige inkoop sluit aan bij voorbeeld A in alinea 805 van hoofdstuk 290 Financiële instrumenten.

BV A baseert de classificatie van financiële instrumenten als eigen vermogen of als vreemd vermogen in de enkelvoudige jaarrekening op basis van de juridische vorm.

Voorbeeld van de presentatie van het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening

Het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening kan als volgt worden gepresenteerd:

Eigen vermogen

<u>Geplaatst kapitaal</u>	<u>1.000.000</u>	<u>a</u>
<u>Overige reserves</u>	<u>1.710.000</u>	<u>b</u>
<u>Reserve met de economische realiteit van vreemd vermogen</u>	<u>290.000</u>	<u>c</u>
<u>Totaal</u>	<u>3.000.000</u>	

- Verduidelijkingen presentatie van financiële instrumenten als eigen vermogen of als vreemd vermogen op basis van de economische realiteit (RJ 290):
 - Preferente aandelen waarbij het verplichte preferent dividend enkel afhankelijk is van de winst in dat jaar mogen als eigen vermogen of als vreemd vermogen worden gepresenteerd. Verduidelijkt dat winstafhankelijke betalingen verplichte betalingen zijn die alleen plaatsvinden als er **voldoende** winst is gemaakt in enig jaar om de betaling over dat jaar te verrichten.
Dit betekent dat indien er een verplichting is een betaling te doen wanneer er winst gemaakt wordt, maar deze betaling groter is in omvang dan de gemaakte winst, deze **niet winstafhankelijk** is in het kader van deze alinea. **Een dergelijk preferent aandeel moet dus worden gepresenteerd als vreemd vermogen (en het preferent dividend als rentelasten).**

290.8 Presentatie

Vreemd vermogen en eigen vermogen

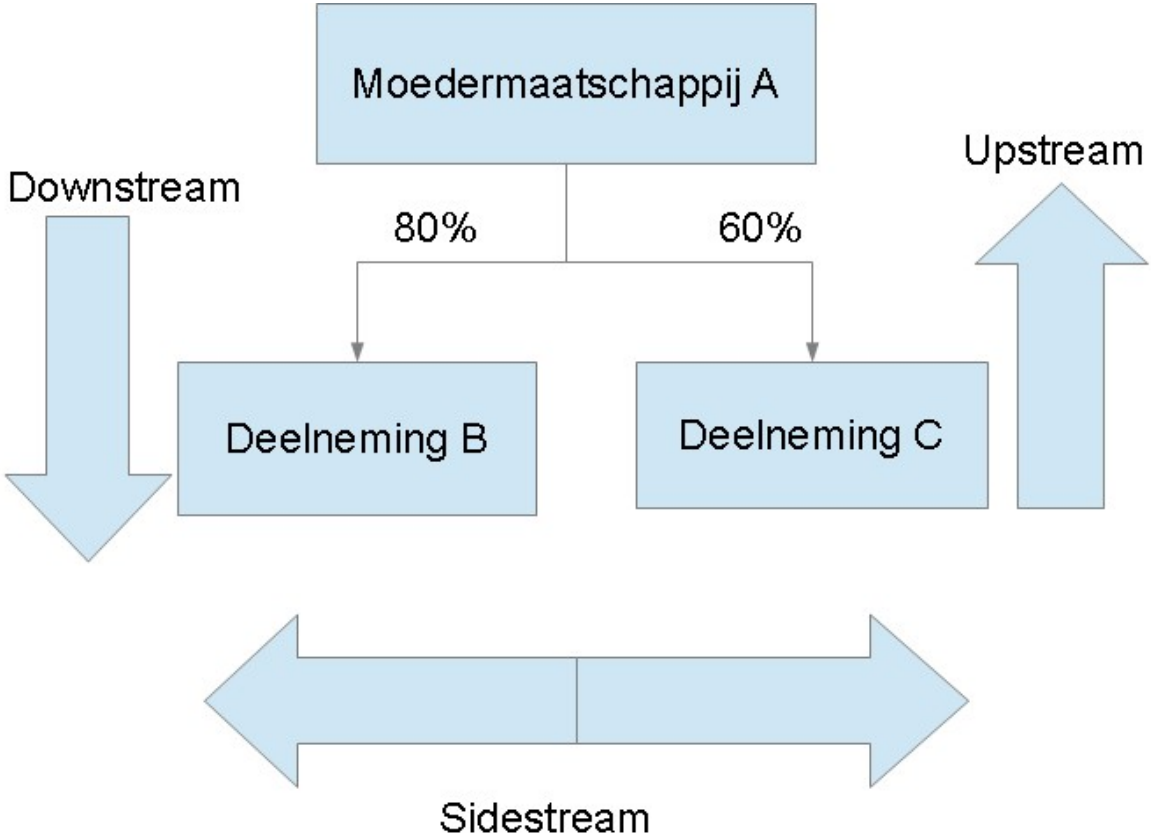
805 In de onderstaande tabel worden voorbeelden gegeven van financiële instrumenten en geïllustreerd onder welke contractuele omstandigheden sprake is van eigen vermogen of van een financiële verplichting.

	Relevante contractuele voorwaarden	Presentatie
<u>A.</u> Preferent aandeel, <u>met</u> al dan niet cumulatief dividend	De uitgevende rechtspersoon moet de preferente aandelen voor een vast of bepaalbaar bedrag (winstonafhankelijk) op een bepaalde of bepaalde datum in de toekomst inkopen.	Financiële verplichting
<u>B.</u> Preferent aandeel, met al dan niet cumulatief dividend	De uitgevende rechtspersoon moet eeuwigdurend vaste of bepaalde (winstonafhankelijke) 'dividendbetalingen' doen.	Financiële verplichting
<u>C.</u> Preferent aandeel, met al dan niet cumulatief dividend	<u>De uitgevende rechtspersoon heeft geen verplichting om de preferente aandelen op een bepaalde of bepaalde datum in de toekomst in te kopen of af te lossen. Het preferent dividend is verplicht betaalbaar als er voldoende winst is gemaakt in enig jaar na uitgifte van het instrument om de betaling mogelijk te maken.</u>	Keuze om dit instrument als eigen vermogen of als financiële verplichting te verantwoorden (zie alinea 810)

<p><u>D. Preferent aandeel, met al dan niet cumulatief dividend</u></p>	<p>Het instrument is identiek aan het instrument uit voorbeeld C. Echter het preferent dividend (of een deel daarvan) moet ook betaald worden als er onvoldoende winst na uitgifte van het instrument is in enig jaar maar er wel voldoende vrij uitkeerbaar eigen vermogen is.</p>	<p>Financiële verplichting (zie alinea 810).</p>
<p><u>E. Een niet verplicht aflosbare lening met al dan niet cumulatief winstafhankelijke rentebetalingen</u></p>	<p>De lening is eeuwigdurend, zonder de plicht voor de uitgevende rechtspersoon de lening af te lossen. De rente is verplicht betaalbaar als er voldoende winst is gemaakt in enig jaar na uitgifte van het instrument om de betaling mogelijk te maken.</p>	<p>Keuze om dit instrument als eigen vermogen of als financiële verplichting te verantwoorden (zie alinea 810)</p>
<p><u>F. Preferent aandeel, met al dan niet cumulatief dividend, waarbij de betaling van het dividend ter discretie van de rechtspersoon is</u></p>	<p>Het aandeel is eeuwigdurend, zonder de plicht voor de uitgevende rechtspersoon het aandeel terug te kopen. Bovendien is uitkering van het preferent dividend ter discretie van de directie, commissarissen of op basis van een besluit van de algemene vergadering</p>	<p>Eigen vermogen</p>
<p><u>Inkoop van goederen of diensten die worden voldaan in eigen aandelen van de rechtspersoon</u></p>	<p>De rechtspersoon is verplicht een aantal eigen vermogensinstrumenten te leveren waarbij het aantal bepaald wordt door de waarde van de eigen aandelen</p>	<p>Financiële verplichting</p>
<p><u>G. Lening die moet worden terugbetaald in de vorm van aandelen</u></p>	<p>De rechtspersoon is verplicht een variabel aantal eigenvermogensinstrumenten te leveren.</p>	<p>Financiële verplichting</p>

<u>H</u> Gekochte calloptie op eigen aandelen	De rechtspersoon heeft recht op de inkoop van een vast aantal eigenvermogensinstrumenten van de rechtspersoon zelf tegen een vaste vergoeding (vergelijk inkoop van eigen aandelen)	Eigen vermogen
<u>I</u> Geschreven calloptie op eigen aandelen	De rechtspersoon heeft de plicht tot verkoop van een vast aantal eigenvermogensinstrumenten van de rechtspersoon zelf tegen een vaste vergoeding	Eigen vermogen
<u>J</u> Gekochte putoptie op eigen aandelen	De rechtspersoon heeft het recht om eigen aandelen te verkopen aan de houder van de putoptie	Eigen vermogen
<u>K</u> Geschreven putoptie op eigen aandelen	De rechtspersoon is verplicht tot inkoop van eigen aandelen, bij uitoefening van de putoptie door de houder van de instrumenten. Ook indien er een plicht tot inkoop van een aandeel derden in een meegeconsolideerde rechtspersoon bestaat dient presentatie als hiernaast omschreven te worden toegepast	De putoptie (premie) is eigen vermogen. Wel wordt voor de contante waarde van de mogelijke toekomstige betaling een financiële verplichting opgenomen <u>bij de uitgifte van de optie, zelfs als de verplichting tot inkoop afhankelijk is van de toekomstige uitoefening door de tegenpartij</u> (zie alinea 807)
<u>L</u> Termijntransactie voor de inkoop van eigen aandelen	De rechtspersoon is verplicht tot de inkoop van eigenvermogensinstrumenten van de rechtspersoon in ruil voor een bepaalde hoeveelheid liquide middelen of een ander financieel actief	De termijntransactie is eigen vermogen (maar heeft in het algemeen een waarde nihil bij eerste waardering) en daarnaast bestaat een financiële verplichting ten bedrage van de contante waarde van het inkoopbedrag dat ten laste van het eigen vermogen wordt gevormd <u>bij aangaan van de termijntransactie</u> (zie alinea 807)

RJ uiting 2023-8 Intercompany transacties

Houden van uitsluitend stemrechtloze aandelen (hoofdstuk 214)

regels mbt deelneming met en zonder invloed van betekenis

Transacties die geen deel uitmaken van de overname (hoofdstuk 216)

201a Het is mogelijk dat de verkrijgende partij en de overgenomen partij reeds een bestaande relatie of andere overeenkomst hadden voor de overname, of mogelijk sluiten beide partijen bij de overname een overeenkomst af die losstaat van de overname. Voorbeelden van dergelijke transacties zijn transacties die in feite een bestaande relatie tussen de verkrijgende partij en de overgenomen partij afwickelen en transacties die in feite werknemers of voormalige eigenaars van de overgenomen partij vergoeden voor toekomstige diensten. De verkrijgende partij dient op basis van de economische realiteit te beoordelen of dergelijke transacties als afzonderlijke transacties dienen te worden verwerkt. In de alinea's 401 tot en met 408 van hoofdstuk 190 Overige algemene uiteenzettingen zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot samengestelde transacties. Voor zover relevant zijn deze bepalingen ook van toepassing op de beoordeling of sprake is van transacties die afzonderlijk moeten worden verwerkt.

Omgekeerde verwatering leidend tot beschikkingsmacht (hoofdstuk 216)

Door 'omgekeerde verwatering' (een deelneming koopt eigen aandelen in van andere aandeelhouders waardoor het relatieve belang van de deelnemende rechtspersoon in die deelneming toeneemt) kan beschikkingsmacht worden verkregen. De RJ stelt voor in alinea 205 van hoofdstuk 216 'Fusies en overnames' te verduidelijken dat dan sprake is van een stapsgewijze overname die in de geconsolideerde jaarrekening wordt verwerkt volgens de bepalingen van alinea 216.204.

Belang van derden bij stapsgewijze overnames (hoofdstuk 216)

Wanneer sprake is van een stapsgewijze overname, is de verkrijgingsprijs de som van de verkrijgingsprijzen van de afzonderlijke transacties. De reële waarden van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij worden vervolgens bepaald naar de data waarop elke afzonderlijke verkrijging wordt opgenomen in de jaarrekening van de verkrijgende partij. Alleen op het moment dat beschikkingsmacht wordt verkregen, is het **toegestaan** de identificeerbare activa en passiva van het reeds gehouden belang tegen de reële waarde op te nemen. Een eventuele aanpassing van de identificeerbare activa en passiva naar de reële waarde samenhangend met het belang dat reeds werd gehouden is een herwaardering en wordt overeenkomstig artikel 2:390 BW verwerkt.

Bij een stapsgewijze overname wordt een eventueel belang van derden opgenomen voor het proportionele aandeel in de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op de overnamedatum, ook wanneer gekozen wordt om de identificeerbare activa en passiva van het reeds gehouden belang niet te herwaarderen. Verwezen wordt naar alinea 213.

Step-acquisitie vb RJ 216

- Op 1 juli 2023 wordt een 40% belang verworven in deelneming STEP B.V voor € 3.500.000. De reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen is € 5.000.000 (voor 100%). Goodwill wordt geactiveerd en in 5 jaar afgeschreven.
- Op 1 juli 2024 wordt het resterende belang van 60% gekocht voor € 13.000.000. De boekwaarde van het 40% belang is per 1 juli 2024 € 3.000.000. De reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen is op 1 juli 2024 € 12.000.000.

Uitwerking step aquisition

Deelneming	2000		
Goodwill		1500	
@ bank			3500

Deelneming	7200		
Goodwill		5800	
@ bank			13000

Waarde deelneming nu $3000 + 7200 = 10700$

Reële waarde 100% = 12000

Consolidatie en enkelvoudig

Netto activa (100%)	12.000	
Aan deelneming		10.700
Aan herwaardering		1.300

Netto activa (100%)	10.700	
Aan deelneming		10.700

- Wanneer sprake is van een stapsgewijze overname, is de verkrijgingsprijs de som van de verkrijgingsprijzen van de afzonderlijke transacties. De reële waarden van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij worden vervolgens bepaald naar de data waarop elke afzonderlijke verkrijging wordt opgenomen in de jaarrekening van de verkrijgende partij. Alleen op het moment dat beschikkingsmacht wordt verkregen, is het toegestaan de identificeerbare activa en passiva van het reeds gehouden belang tegen de reële waarde op te nemen. Een eventuele aanpassing van de identificeerbare activa en passiva naar de reële waarde samenhangend met het belang dat reeds werd gehouden is een herwaardering en wordt overeenkomstig artikel 2:390 BW verwerkt. Bij een stapsgewijze overname wordt een eventueel belang van derden opgenomen voor het proportionele aandeel in de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op de overnamedatum, ook wanneer gekozen wordt om de identificeerbare activa en passiva van het reeds gehouden belang niet te herwaarderen.
- Indien een deelneming eigen aandelen inkoopt van andere aandeelhouders waardoor het relatieve belang van de deelnemende rechtspersoon in die deelneming zodanig toeneemt dat beschikkingsmacht wordt verkregen, is ook sprake van een stapsgewijze overname. De bepalingen in alinea 204 zijn van toepassing voor de verwerking in de geconsolideerde jaarrekening

- Verwerving aandeel derden (bij integrale consolidatie)
 - Al in control
- Onderneming A heeft een 70% belang wat uitgebreid wordt naar 85%. Aankoopprijs is Eur 4.500. Boekwaarde van het aandeel derden in de geconsolideerde jaarrekening bedroeg vlak voor de aankoop van het 15% belang Eur 7.500.
- Verwerking in de consolideerde jaarrekening?

Verwerking van negatieve goodwill die geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten (hoofdstuk 216)

De RJ stelt voor om in alinea 235 van hoofdstuk 216 'Fusies en overnames' de verwerking in de winst-en-verliesrekening van negatieve goodwill die geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten meer principle-based te formuleren. De RJ is van mening dat met deze voorgestelde bepalingen meer recht wordt gedaan aan de feitelijke situatie en dat de voorgestelde bepalingen daarmee tot betere verslaggeving leiden.

Verwerking negatieve goodwill

Voor zover negatieve goodwill betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten waarmee rekening is gehouden in het overnameplan en die betrouwbaar kunnen worden vastgesteld, doch die nog geen identificeerbare verplichting vormen op de overnamedatum, dient dit gedeelte van de negatieve goodwill ten gunste van de winsten-verliesrekening te worden gebracht naarmate deze verliezen en lasten zich voordoen.

Voor zover negatieve goodwill geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten die betrouwbaar op de overnamedatum kunnen worden vastgesteld dient deze als volgt ten gunste van de winst-en-verliesrekening te worden gebracht:

- a. het gedeelte van de negatieve goodwill dat niet hoger is dan de reële waarde van identificeerbare niet-monetaire activa wordt stelselmatig ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht naar rato van de realisatie als gevolg van afschrijving of verkoop van de verworven niet-monetaire activa; de periode waarin de realisatie als gevolg van afschrijving plaatsvindt kan veelal worden benaderd door het gewogen gemiddelde van de resterende gebruiksduur van de verworven afschrijfbare vaste activa te bepalen; en
- b. b. het gedeelte van de negatieve goodwill dat hoger is dan de reële waarde van geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt onmiddellijk ten gunste van de winsten-verliesrekening gebracht.

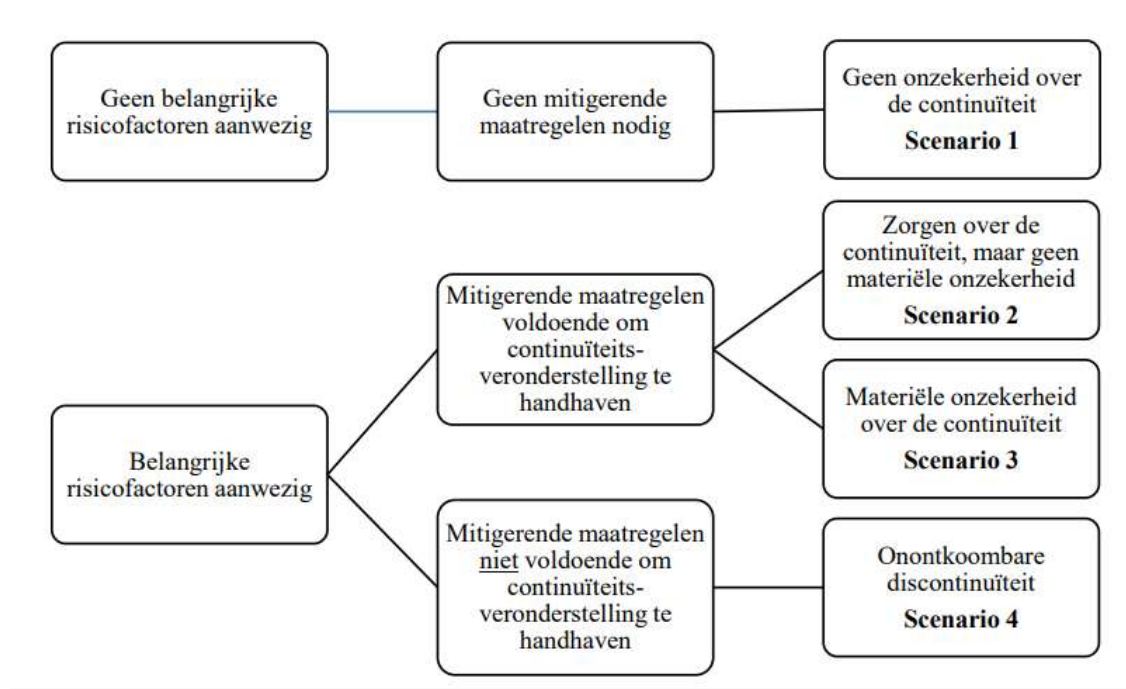
Ook nieuwe toelichtingsvereisten voor negatieve goodwill

Continuïteit

Zo stelt de RJ voor om:

- het begrippenkader inzake onzekerheid over de continuïteit te harmoniseren en voortaan consistent de term 'materiële onzekerheid over de continuïteit' te hanteren.
- de invloed van benodigde maar nog niet bevestigde medewerking van belanghebbenden op de beoordeling of materiële onzekerheid over de continuïteit bestaat, te verduidelijken.
- de toelichtingsvereisten in de situatie dat materiële onzekerheid over de continuïteit bestaat, te verduidelijken.
- een overzicht van de verschillende continuïteitsscenario's en bijbehorende verslaggevings-voorschriften op te nemen in de bijlage bij hoofdstuk 170 van de RJ-bundel en hoofdstuk A2 van de RJK-bundel.
- Daarnaast bevat de RJ-Uiting enkele voorbeelden ter illustratie van deze continuïteitsscenario's en vraagt de RJ aandacht voor de toelichting van continuïteitsrisico's in het bestuursverslag.

Richtlijn 2023-3

Scenario 2: Zorgen over de continuïteit, maar geen materiële onzekerheid

- Vb: ratio's worden waarschijnlijk niet behaald, maar aandeelhouder heeft zich garant gesteld

De leiding van de onderneming concludeert dat geen materiële onzekerheid over de continuïteit bestaat. De onderneming licht toe dat de jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Tevens concludeert de leiding van de onderneming dat zij het noodzakelijk vindt voor het vereiste inzicht om de belangrijke oordelen en schattingen, alsmede de belangrijke onzekerheden, die zijn betrokken bij de conclusie inzake continuïteit in de toelichting uiteen te zetten. In deze toelichting wordt bijvoorbeeld ingegaan op:

- het naar verwachting niet behalen van de in de convenanten overeengekomen ratio's;
- de mogelijke gevolgen daarvan (aflossen van de lening); en
- de garantstelling door de 100% aandeelhouder.

Scenario 3: Materiële onzekerheid over de continuïteit

Zie voor de gebeurtenissen en omstandigheden scenario 2, alleen stelt de 100% aandeelhouder zich niet garant.

De leiding van de onderneming concludeert dat materiële onzekerheid over de continuïteit bestaat. De onderneming licht toe dat de jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en vermeldt dat materiële onzekerheid over de continuïteit bestaat. Daarnaast wordt een adequate uiteenzetting gegeven van de omstandigheden waarin de onderneming verkeert en worden de belangrijke oordelen en schattingen, alsmede de belangrijke onzekerheden, die zijn betrokken bij de conclusie inzake continuïteit in de toelichting uiteengezet. In deze toelichting wordt bijvoorbeeld ingegaan op:

- het naar verwachting niet behalen van de in de convenanten overeengekomen ratio's;
- de mogelijke gevolgen daarvan (aflossen van de lening);
- het in gesprek zijn met meerdere kredietinstellingen;
- de haalbaarheid en effectiviteit van de mitigerende maatregelen;
- en de verwachting dat een reële kans bestaat om de onderneming voort te zetten, maar dat het nog niet voldoende aannemelijk is dat de benodigde aanvullende medewerking zal worden verkregen.

Scenario 4: Onontkoombare discontinuïteit

- De onderneming licht toe dat de jaarrekening is opgesteld op basis van liquidatiegrondslagen. Onder mededeling van de invloed op vermogen en resultaat wordt toegelicht dat het geheel van de werkzaamheden van de rechtspersoon niet wordt voortgezet. Daarnaast worden, naast de gebruikelijke toelichtingsvereisten van Titel 9 Boek 2 BW, specifieke toelichtingen gegeven zoals opgenomen in alinea 208 van hoofdstuk 170.

- Artikel 2:384 lid 3 BW bepaalt dat bij de waardering van activa en passiva wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het geheel der werkzaamheden van de rechtspersoon waaraan die activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet (de zogenoemde continuïteitsveronderstelling), tenzij die veronderstelling onjuist is of de juistheid ervan aan gerede twijfel onderhevig is.
- Feit en effecten op vermogen en resultaat toelichten

- De microrechtspersoon is op grond van artikel 2:395a BW vrijgesteld van het opnemen van de specifieke toelichtingen in de jaarrekening, zoals vereist volgens de afdelingen 5 en 6 van Titel 9 Boek 2 BW. Er kunnen zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen waardoor de jaarrekening van de microrechtspersoon zonder aanvullende gegevens in ernstige mate tekortschiet in het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht. In dergelijke omstandigheden behoort de microrechtspersoon op grond van artikel 2:362 lid 4 BW in de jaarrekening gegevens te verstrekken ter aanvulling van hetgeen artikel 2:395a BW van de microrechtspersoon verlangt. Voorbeelden van uitzonderlijke omstandigheden zijn het zich voordoen van materiële onzekerheid over de continuïteit en de toepassing van liquidatiegrondslagen.

RJ-Uiting 2022-6: Ontwerp-alinea's toepassing effectieve-rentemethode onder waardering tegen geamortiseerde kostprijs

De RJ stelt de volgende wijzigingen voor:

- het opnemen van bepalingen in hoofdstuk 290 'Financiële instrumenten' voor het verwerken van een wijziging van de contractuele voorwaarden van een financieel instrument die niet resulteert in een belangrijke verandering van de economische realiteit met betrekking tot dat financiële instrument;
- het opnemen van de bepalingen inzake het toepassen van de effectieve-rentemethode; en
- het verduidelijken van alinea 109 van hoofdstuk 115 'Criteria voor opname en vermelding van gegevens'. Een dergelijke verduidelijking wordt ook voorgesteld in alinea 108a van hoofdstuk A2 'Verwerking en waardering' in de RJk-bundel.

- Een onderneming heeft op 1 januari 20x0 een vijfjarige € 100.000 obligatielening uitgegeven met een jaarlijkse coupon van 8% tegen € 94.418. De transactiekosten bedragen € 2.000. De kostprijs van € 92.418 (de reële waarde opbrengst van de lening verminderd met de transactiekosten) is de eerste waardering van deze obligatielening. Deze kostprijs (eerste waardering) zal over de resterende looptijd aangroeien tot het aflossingsbedrag van € 100.000. Hieruit resulteert een disconteringsvoet van 10% en vormt de effectieve rente, die gedurende de resterende looptijd in de winst-en-verliesrekening zal worden opgenomen (in overeenstemming met alinea 523a).

Het verloop van de geamortiseerde kostprijs van de obligatieleningen in het eerste en het tweede jaar is als volgt:

		Bank	Obligatielening	Interestkosten
1 januari 20x0	Uitgifte obligatielening	92.418	(92.418)	
31 december 20x0	Interestkosten (10% van 92.418)		(9.242)	9.242
31 december 20x0	Couponafrekening	(8.000)	8.000	
		84.418	(93.660)	9.242
31 december 20x0+1	Interestkosten (10% van 93.660)		(9.366)	9.366
31 december 20x0+1	Couponafrekening	(8.000)	8.000	
		76.418	(95.026)	18.608

- Op 31 december 20x2 komen de onderneming en de leninggever een wijziging van de contractuele voorwaarden van de obligatielening overeen. Het betreft de aanpassing van de jaarlijkse coupon voor de resterende twee jaren (5% in plaats van 8%). Een dergelijke wijziging kan meerdere oorzaken hebben, waaronder bijvoorbeeld financiële problemen van de leningnemer en/of het meer in lijn brengen van de jaarlijkse coupon met de dan geldende marktrente.

Verwerking via resultaat

- Het effect van de wijziging wordt bepaald door de geamortiseerde kostprijs van de lening te herberekenen als de contante waarde van de gewijzigde contractuele kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van de lening ad 10%. Een eventueel verschil met de geamortiseerde kostprijs direct voorafgaand aan de wijziging wordt dan op het moment van de wijziging als resultaat verwerkt. De herberekende geamortiseerde kostprijs van de lening bedraagt 91.322 ($= 5.000/(1 + 0,1)^1 + 5.000/(1 + 0,1)^2 + 100.000/(1 + 0,1)^2$). De aanpassing in de geamortiseerde kostprijs ad 5.207 ($= 96.529 - 91.322$) wordt direct in het resultaat verwerkt.

Uitsmeren

- Onder deze verwerkingswijze wordt aan de hand van de gewijzigde contractuele kasstromen een nieuwe effectieve rentevoet berekend. Als die verwerkingswijze wordt toegepast, bedraagt de nieuwe effectieve rentevoet 6,92% in plaats van de originele effectieve rentevoet ad 10%. Onder deze verwerkingswijze wordt het voordeel voor de onderneming van de overeengekomen wijziging in de jaarlijkse couponrente in het resultaat verwerkt over de resterende looptijd van de obligatielening door toepassing van een lagere effectieve rentevoet

Voorgestelde wijzigingen RJK-bundel

- Alinea 108a van hoofdstuk A2: Een op de balans opgenomen actief of post van het vreemd vermogen blijft op de balans indien een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot dit actief of deze post van het vreemd vermogen. Dergelijke transacties geven in beginsel geen aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Deze situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen indien een transactie vanuit het gezichtspunt van de economische realiteit moet worden beschouwd als een (her)financiering van een bestaand reeds op de balans opgenomen actief in plaats van een verkoop van dat actief.

RJNET.NL

Overzicht RJ-Uitingen (bijgewerkt tot en met 22 oktober 2024)

Hieronder ziet u een overzicht van de RJ-Uitingen welke zijn verschenen sinds december 2023 . Deze RJ-Uitingen zullen, indien nodig, worden verwerkt in de nieuwe edities van de RJ-bundel en RJK-bundel die eind september 2024 verschijnen.

RJ-Uitingen vanaf 1 december 2023:

RJ-Uiting	Titel	RJ-hoofdstuk	Status	Ingangsdatum	Commentaarperiode
2023-14	Ontwerpalinea's inzake Pijler 2-winstbelastingen	RJ 272 B15 (RJK-bundel)	Ontwerp-Richtlijn <i>Definitief gemaakt in RJ-Uiting 2024-3</i>	1 januari 2023	-

Contact

Gert-Jan@scilicet.nl